

STRUKTURPLAN

DNR: SBN-2018-00153 • UPPRÄTTAD: 2021-03-01

Sammanställning webbenkät

bilaga till Hovsjö strukturplan

Sammanfattning

Det här är en sammanställning över de inkomna svar och synpunkter från webbenkäten för Hovsjö strukturplan som låg öppen mellan 1 november 2018 och 7 januari 2019. Enkäten riktade sig till alla som bor, arbetar eller vistas i Hovsjö och är ett komplement till de fem fokusgruppsdialoger som pågick under hösten 2018 och avslutades i början av 2019. Syftet med enkäten var att få in synpunkter och information från medborgare som bor och verkar i Hovsjö i ett tidigt skede, innan det finns några färdiga förslag. Målet är att få en övergripande bild av hur området används, vilka platser som anses värdefulla för såväl boende som brukare samt vad som

eventuellt behöver förbättras. Det var få som valde att delta och därför kan inte resultatet ses som representativt, men de som har deltagit har bidragit med värdefulla synpunkter, inspel och gett ett större kunskapsunderlag till strukturplanen. Vissa synpunkter har bidragit med ny information medan andra bekräftat iakttagelser och slutsatser från inventeringar och stadsbyggnadsanalyser. Vid fortsatt arbete är det viktigt att fortsätta arbeta med delaktighet och säkerställa att fler kommer till tals för ökad möjlighet till påverkan och transparens i stadsbyggnadsprocessen.

Innehåll

Bakgrund 4

Sammanställning webbenkät 6

Vilka har svarat	6
Beskrivning av Hovsjö	8
Resvanor	10
Naturvistelse	11
Mitt Hovsjö - det offentliga rummet	13
Mitt Hovsjö - bäst, sämst och var finns potential?	18
Mitt Hovsjö - min bostad, bostadsgård och bostadsområde	21

Webbenkäten och sammanställningen är gjord av:

Sofie Adolfsson	Planenheten
Raad Al Khafary	Planenheten
Josefina Söderberg	Planenheten
Maarit Ströberg	Stab, kommunikation
Gunilla Säwenmyr	Stab, kommunikation

Bakgrund

Kunskapsinhämtande enkät

Det här är en sammanställning av de inkomna svar och synpunkter från webbenkäten för Hovsjö strukturplan som var tillgänglig mellan 1 november 2018 – 7 januari 2019. Först förklaras syftet och upplägget med enkäten. Därefter följer sammanställningen av inkomna svar och synpunkter med en summering gjord av kommunen.

Vad är syftet med enkäten?

Syftet med enkäten var att få in synpunkter och information från medborgare som bor och verkar i Hovsjö i ett tidigt skede, innan det finns några färdiga förslag. Hur ser vardagslivet ut för de som bor och vistas i Hovsjö?

Att samla in synpunkter och kunskap om området tidigt i stadsutvecklingsprocesser bidrar till att människor ges en större möjlighet att påverka utvecklingen av sin närmiljö. Målet är att få en övergripande bild av hur området används, vilka platser som anses värdefulla för såväl boende som brukare samt vad som eventuellt behöver förbättras.

Fokusgruppsdialoger

Medborgardialog är en metod för att ge boende och verksamma en möjlighet att delta och få inflytande i stadsbyggnadsprocessen. Under framtagandet av strukturplanen för Hovsjö har fem medborgardialoger med olika fokusgrupper hållits under hösten 2018. Fokusgrupperna var barn, unga tjejer, verksamheter i Hovsjö centrum, föreningar i Hovsjö samt fastighetsägare i centrala Hovsjö. Syftet var att involvera boende och verksamma i processen med framtagandet av strukturplanen för Hovsjö. Metoden att använda fokusgrupper valdes för att nå grupper som oftast inte kommer till tals i stadsbyggnadsprocessen såsom barn och unga tjejer, men också för få en bredd på deltagare med olika perspektiv och erfarenheter från området, fastighetsägare i området, verksamma i Hovsjö centrum och föreningar. Dialogaktiviteterna var anpassade till respektive grupp, både till metod och ämne.

Webbenkät

Parallellt med fokusgruppsdialogerna pågick även en webbenkät som var öppen för alla under cirka två månader. Information om enkäten skickades ut till samtliga hushåll i Hovsjö på tre språk (svenska, engelska och arabiska), affischering gjordes även inne på Hovsjö Hub och det gavs möjlighet att svara på enkäten inne på Hovsjö

bibliotek. Även webbenkäten fanns tillgänglig på tre språk (svenska, engelska och arabiska). Webbenkäten är ett komplement till fokusgruppsdialogerna för att bjuda in fler att berätta om hur de som bor, arbetar, går i skolan eller besöker området upplever och använder stadsdelen.

I webbenkäten gavs deltagarna möjlighet att både svara på frågor och markera platser på en digital karta utifrån olika teman, exempelvis favoritplats eller en plats man upplever som otrygg. Vanligt förekommande planeringsbegrepp förklarades i separata faktarutor så enkätdeltagaren kunde få kunskap om vad dessa innebar. Begrepp som förklarades var bland annat strukturplan, fysisk miljö, Allemansrätten och det offentliga rummet.

62 personer svarade på enkäten. Alla har inte svarat på samtliga frågor, därför kan antal svarande variera mellan frågorna. Könsfördelningen bland de som svarade var 33 kvinnor, 18 män och en person som identifierade sig som annat. Av de som deltog var tre personer under 19 år, femton personer i åldersspannet 20–35, 23 personer i åldersspannet 36–50 år, tretton personer i åldersspannet 51–65 personer, 5 personer i åldersspannet 66–80 och en person över 80 år.

Frågor

En del frågor hade svarsalternativ och andra frågor gav deltagarna möjlighet att svara i fritext. Några frågor avsåg att markera ut platser på kartor och en del frågor hade följdfrågor beroende på hur deltagarna tidigare hade svarat. Enkäten var anpassad till tre olika åldersgrupper, barn, tonåringar och vuxna.

Läsanvisning

Sammanställningen är gjort utifrån de svar och synpunkter som inkommit. Respektive ämne presenteras med tillhörande frågor och därefter följer inkomna svar och synpunkter. Där kartor varit en del av frågan redovisas dessa. Sammanställda synpunkter och svar har inte redigerats av kommunen, översättningar har gjorts där svaret varit ett annat språk än svenska. För varje tema har en kort summering gjorts som medskick till både strukturplanen och framtida planeringsarbete.

Utmaning

Det är svårt att få boende och brukare att engagera sig i medborgardialoger med lång eller oklar tidshorisont och oklar finansiering. I strukturplanens fall så syftar den på en utveckling till 2036 och det är inte tydligt när förändring kommer börja ske. Det kan därför ses som en anledning till att få valt att delta, att tidshorisonten och en otydlighet om när förändring kommer ske kan ha bidragit till att medborgare inte känner sig berörda.

Eklundsnäs rekreationsområde vid sjön Måsnaren

Felmarginal

I relation till antalet boende i Hovsjö så var det väldigt få som svarade på webbenkäten (antal boende i Hovsjö enligt SCB december 2019 var 5529) och sammanställningen kan därför inte ses som representativ för stadsdelen då endast cirka 1% har svarat. Sammanställningen görs för att ge återkoppling till de som svarade på webbenkäten och de svar och synpunkter som kommit in är fortfarande värdefulla för strukturplanen, men kan inte tolkas som representativt för de boende och brukare i området.

Den låga andelen svarande kan tolkas som att det finns ett lågt förtroende för kommunen bland invånarna i Hovsjö, lågt engagemang för stadsplanering, att man upplever att det finns en för låg påverkansgrad, att tillgängligheten till webbenkäten varit för svår eller annan anledning som bidragit till varför man valt att inte delta. Kommunen får se över tillvägagångssättet för att bättre nå ut med information men också arbeta mer aktivt för att stärka förtroendet och synas i stadsdelen.

Vad händer sen?

Det som framkommit genom webbenkäten kommer att fungera som underlag till strukturplanen för Hovsjö och i det fortsatta planeringsarbetet. De inkomna svar, synpunkter och förslag har gett en tydligare bild av området och hur de som svarat upplever Hovsjö.

Kommande projekt ska därför använda sig av denna insamlade kunskap i den fortsatta planeringen. Som en konsekvens av det låga deltagandet kan det också bli aktuellt med kompletterande dialog för att få nå fler och därmed få ett bättre kunskapsunderlag för den fortsatta planeringen.

I framtiden kommer fler planförslag att presenteras och även då ska medborgarna ges möjlighet att lämna synpunkter. Tider för detta kommer att annonseras bland annat på kommunens hemsida, genom utskick och i lokaltidningar.

STRUKTURPLAN OCH FYSISK MILJÖ

Strukturplanen är ett planeringsdokument som på ett övergripande sätt visar upp den tänkta fysiska strukturen med till exempel vägar, platser och byggnader för Hovsjö 2036. Den ska kommunicera en vision för hur kommunen vill att området ska utvecklas. Strukturplanen är inte juridiskt bindande, utan ska vara ett underlag och stöd inför fortsatt planeringsarbete.

Med fysisk miljö menas här all form av byggd miljö utomhus, men också möblering så som bänkar och papperskorgar eller anläggningar som till exempel parker och planteringar.

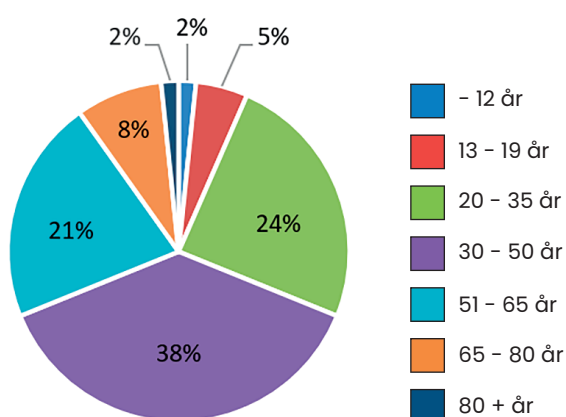
Sammanställning webbenkät

Vilka har svarat?

Här följer en kort sammanställning kring vilka som har svarat på enkäten. Genom sammanställningen tydliggörs var det kan behövas riktade dialoginsatser i framtida planeringsprojekt för att få en mer komplett bild av området.

Ålder

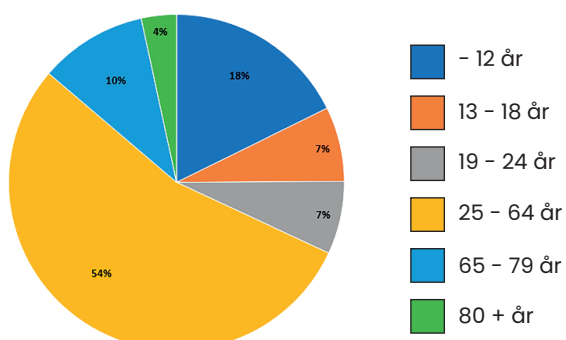
Åldersfördelningen på enkätdeltagarna är:

Antalet som svarande på frågan var 61 personer.

Ålder i Hovsjö

Den totala folkmängden i Hovsjö uppmättes i december 2019 till 5529 personer (SCB). Åldersspridningen är:

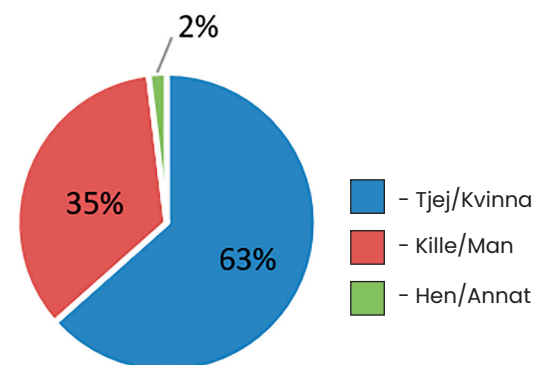

Åldersindelningen är inte riktigt densamma som för enkäten, men det går tydligt att utläsa att merparten av de boende i Hovsjö är i så kallad arbetsför ålder, mellan 20-65 år. Därefter är det en stor andel av de boende i Hovsjö barn och unga vuxna under 20 år. Endast fyra procent av de boende i Hovsjö är över 80 år. Hovsjö är en ung stadsdel med en medelålder på 37,3 år. Jämförelsevis stämmer procentfördelningen för de svarande relativt väl med åldersfördelningen i Hovsjö i stort, undantaget barn och unga vuxna. Likaså är andelen äldre som svarat på enkäten lägre än snittet.

Slutsats: Webbenkäten lyckades inte nå ut så väl till den yngre målgruppen under 20 år. Där kompletterar fokusgruppsdialogerna för barn och unga tjejer. Fortsatt planering bör säkerställa att barn och unga vuxna samt äldre bjuds in i den fortsatta utvecklingen. Detta kan behöva göras med mer riktade insatser.

Kön

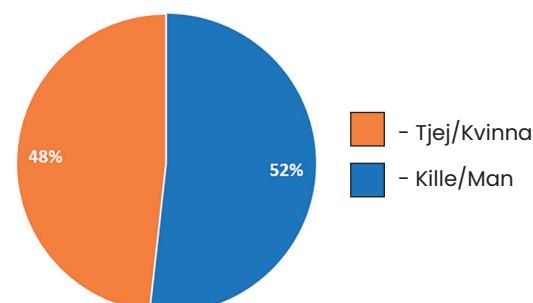
Könsfördelningen på enkätdeltagarna är:

Antalet som svarade på frågan var 52 personer.

Könsfördelningen i Hovsjö

Könsfördelningen i Hovsjö uppmätt i december 2019 (SCB) ser ut på följande sätt:

Det är något fler män än kvinnor som bor i Hovsjö, men det är på det hela taget en väldigt jämn fördelning.

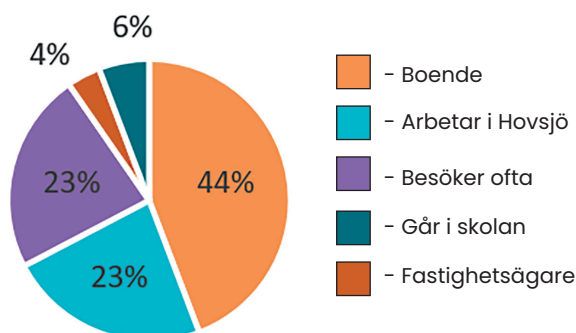
Slutsats: Det är fler kvinnor än män som har svarat på webbenkäten. Det kan bero på att fler kvinnor än män är engagerade i stadsbyggnadsfrågor eller att enkätformen

har gjort det lättare för kvinnor att delta då deltagaren svarar när det passar dem. Att jämföra med att det generellt brukar vara fler män än kvinnor som deltar vid bl.a. samrådsmöten. Det kan också bero på att kvinnor oftare än män känner sig otrygga i sitt eget bostadsområde och därför vill ta sig tid att svara på enkäten. Statistik från Nationella trygghetsundersökningen (NTU) visar att kvinnor i Stockholmsregionen i högre utsträckning än män (34% kontra 17%) väljer andra vägar eller färdssätt av oro att utsättas för brott. Betydligt fler kvinnor än män svarade att de oroar sig för att utsättas för sexuella angrepp (23% respektive 3%). Viktigt att ha i åtanke är att det inte bara är boende i Hovsjö som har svarat på enkäten.

Relation till Hovsjö

Enkättagarna anger att deras relation till stadsdelen är följande:

Övrigt:

- Bott i Hovsjö sedan 1979
- Har stuga på koloniområdet Eklundsfältet
- Del av Södertälje där jag bor. Många gamla elever vittnar om att deras område stigmatiseras och omskrivs onyanserat. Det finns inte spontana arenor där att söka sig till som boende i Södertälje. Tex är det fint att promenera i närheten med det faller sig inte naturligt att fika där.
- del av arbetsplats, ej huvudsaklig

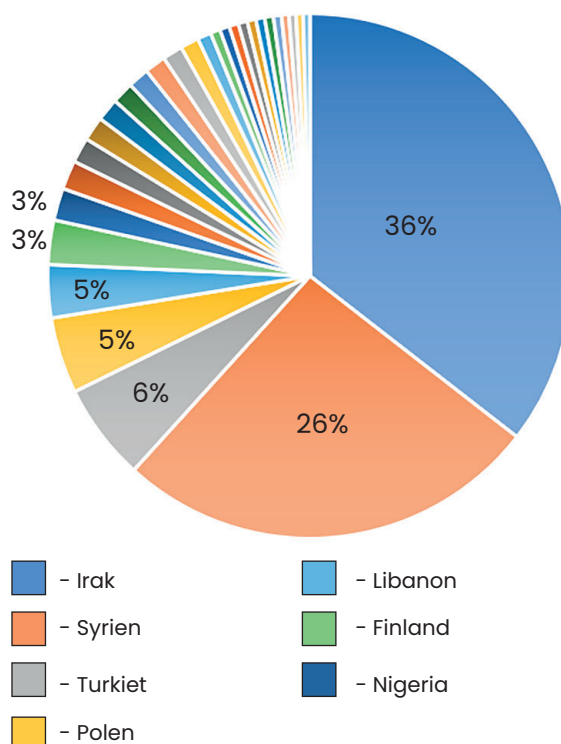
Antalet som svarade på frågan var 52 personer.

Merparten av de som svarat bor inte i Hovsjö (56%), men arbetar, besöker eller går i skolan i stadsdelen. Det innebär att det kan finnas en större spridning i svaren då man kan ha olika uppfattning och kännedom om området beroende på hur man använder platsen.

Boende i Hovsjö

Hovsjö är en stadsdel där många nationaliteter finns representerade. Uppskattningsvis har cirka 92% av de boende i Hovsjö utländsk bakgrund. Med utländsk bakgrund menas att antingen vara född utomlands eller att vara född i Sverige med föräldrar som båda är födda utomlands. Nedan visas ett diagram över de nationaliteter utanför

Sverige som finns representerade i Hovsjö. (SCB december 2019). Endast de länder med störst representation redovisas i text.

På en karta så framgår det tydligt att en majoritet av de boende i Hovsjö kommer från Asien, men det är även många från södra- och mellersta Europa. Ju mörkare den gröna färgen är på kartan, desto mer representation finns från nationen i Hovsjö.

Att det finns många olika nationaliteter representerade i Hovsjö är viktig att ha i åtanke både vad gäller informations-spridning, att information behöver vara tillgänglig på flera olika språk. Men det kan också vara en bidragande anledning till lågt förtroende för kommunen och andra myndigheter, beroende på vilken erfarenhet som de boende har av att flytta till Sverige och tidigare kontakter med myndigheter. Majoriteten av de boende i Hovsjö är svenska medborgare (70%).

Beskrivning av Hovsjö

Enkättagarna gavs möjlighet att i fritext svara på hur de skulle beskriva stadsdelen. Svaren är indelade i olika kategorier utifrån hur de valt att beskriva området.

Hur skulle du beskriva Hovsjö?

Neutralt:

- Ett bostadsområde område med närhet till natur
- En liten förort till Södertälje

Positivt:

- Vackert och rogivande med närhet till bad och natur
- Härligt område med mycket potential.
- Jättefint område för barn
- Skönt o grönt, nära till allt, bussar som avgår mitt i vart 15 minut, till både höger och vänster. Nära till skog o mark. Blandning av bostadsrätter och hyresrätter.

Blandat:

- Naturnära, i grunden ganska välplanerat och vackert, bra busstrafik men ett fult centrum.
- Fantastiskt område med nedgången och sliten och tråkig bebyggelse, dåligt underhåll runt omkring men jättebra verksamheter särskilt i Hubben. Jättebra fik med fantastisk personal. El Sistema får platsen att glänsa
- Ett område med stor potential men som tyvärr inte tas till vara på. På vintern är det mörkt och dystert men det är fantastiskt att det ligger så nära vatten och skogsområden. Bra kommunikationer.
- Ett bortglömt förortsområde oerhört segregat men med natursköna omgivningar.
- Fina naturområden men avsaknad av ett centrum med flera affärer.
- Området har fina ställen, men annars stökigt, man förstör, skräpar, för att inte tala om vissa sopställen. Parkering är svår för besökande, centrum ser ut som det ser ut i ett oroligt bostadsområde.
- Fint och grönt på sommaren - vinterhalvåret känns det som eftersatt och inte alls lika
- Ett överplanerat, storskaligt och monotont område med fina naturvärden. Isolerad enklav utan livskraftig lokal service.
- Ett fint ställe men ett område som har problem med kriminalitet och det är mycket ungdomar i Hovsjö centrum som busar
- Lugnt område, lugna människor, blandade natio-

naliteter, barnfamiljer, mindre tillgängligt på helgerna sett till kollektivtrafiken, underutvecklat, behövs mer social etik och ansvars känsla, stort utrymme för modernisering. (översatt)

- Nostalgi, gemenskap, trygghet, öppet, utvecklingspotential, tråkigt centrum,
- Mångkulturellt Klottrigt, tråkigt centrum
- Oroligt ibland hotfullt i centrumdelen fin natur i närområdet
- Stökigt med rastlösa ungdomar och barn. Annars är majoriteten bra och vill det bästa för stadsdelen.
- Fin områdde men kommunen måste jobba med gatorna alltså det behövs asfalterade gator.

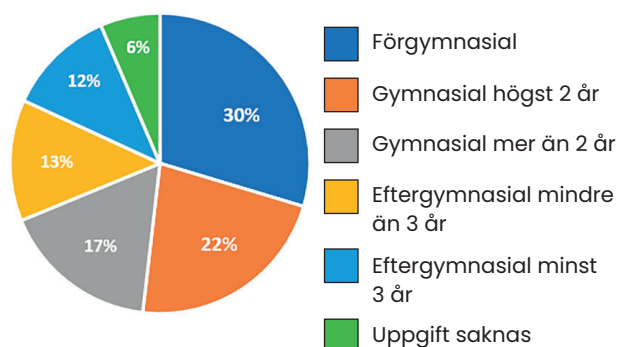
Negativt

- Ett ganska tråkigt ostadsområde
- STÖKIGT . RAKETER. BILBRÄNDER. BRÅK. GAP & SKRIK. SNOR BILAR. INBROTT. KULTUR KROCKAR...
- Otryggt i "centrum" för lite belysning när det är mörkt. Skräpigt och mycket ungdomar som ställer till det
- Bör rivas

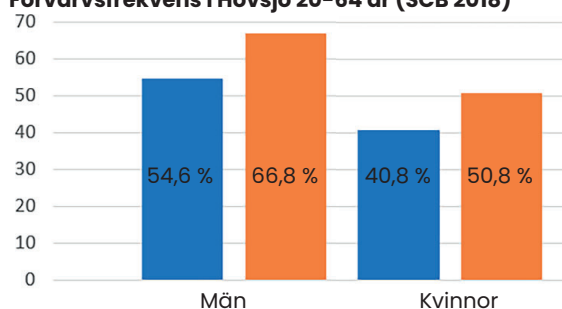
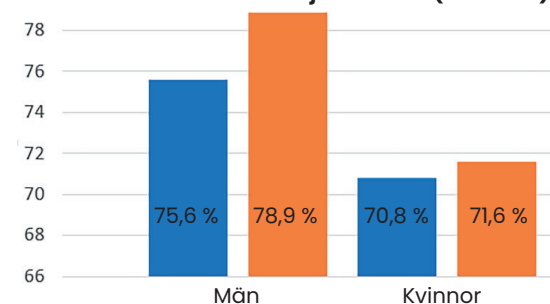
Slutsats: Hovsjö beskrivs i positiv bemärkelse som ett område med vacker natur, stor potential och barnvänligt med närhet till natur, bad, god kollektivtrafik och en blandning av boendeformer. Områdets närhet till naturen och vattnet beskrivs av flera som en stor tillgång under vår och sommarhalvåret men att den under vinterhalvåret upplevs som mörkt och eftersatt. Flera enkätsvar lyfter fram att området är slitet eller eftersatt med bristande underhåll men att det finns stort utrymme för utveckling och förbättring. Stadsdelen har många kvaliteter som behöver tas tillvara och förvaltas. Hovsjö beskrivs också som ett segregat område där flera beskriver ett tråkigt centrum, problem med nedskräpning och att det behövs mer social ansvars känsla. Otrygghet framför allt om kvällarna i centrum nämns i flera svar där ungdomar nämns som källa till stök och oroligheter.

Segregation

Hovsjö är socioekonomiskt segregat sett till utbildningsnivå, antalet förvärvsarbetande och inkomstnivå. Segregationen påverkar på olika nivåer, på områdesnivå går det att se att i områden där många har hög utbildning och höga inkomster har invånarna bättre förutsättningar att få sina rättigheter och behov tillgodosedda än i områden där det finns socioekonomiska utmaningar. Det ger effekter på individnivå där boende riskerar att få sämre livsmöjligheter sett till skolresultat, möjligheter på arbetsmarknaden men också hälsa och levnadsvanor.

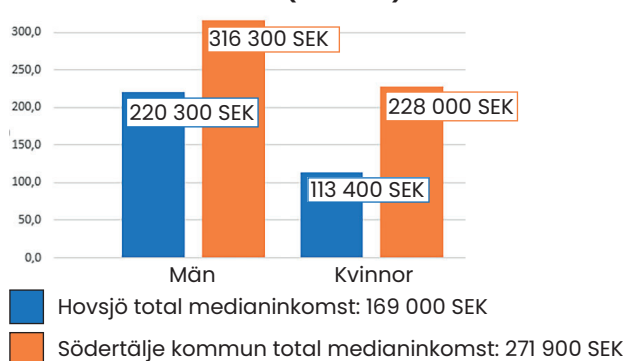
Utbildningsnivå i Hovsjö 20–64 år (SCB 2018)

Det är en låg andel med hög utbildning som bor i Hovsjö.

Förvärvsfrekvens i Hovsjö 20–64 år (SCB 2018)**Förvärvsfrekvens i Södertälje 20–64 år (SCB 2018)**

2004
2018

Den totala förvärvsfrekvensen i Hovsjö är 59,3% att jämföra med Södertälje kommuns 75,5%. I Sverige är sysselsättningsgraden 68,3% (SCB 2019)

Medianinkomst 20–64 år (SCB 2018)

Det är inkomstskillnader mellan män och kvinnor, ca 49% i Hovsjö och ca 28% i Södertälje, men också skillnader i inkomst mellan Hovsjö och snittet i kommunen.

SEGREGATION

En rumslig separation av olika befolkningsgrupper brukar kallas segregation. Stora inkomstskillnader är ett exempel på vad som bidrar till att segregationen ökar. Forskare brukar också lyfta fram utvecklingen på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden samt diskriminering, som exempel på orsaker bakom segregationen.

Segregationen förekommer till exempel inom utbildning, boende och arbetsmarknad. De olika områdena hänger samman och påverkar varandra, boendesegregation påverkar skolsegregation som påverkar segregationen på arbetsmarknaden och tvärtom. Boendesegregationen påverkar till exempel hur elevsammansättningen i skolorna ser ut. Samtidigt är situationen på förskolor och skolor ofta viktiga skäl för hushåll som flyttar till och från olika bostadsområden.

- **Individnivå**

Segregationen i samhället har konsekvenser på individnivå – den påverkar människors förutsättningar och livsvillkor och inte minst barns uppväxtvillkor. Både den svenska och den internationella forskningen visar att boende i områden med socioekonomiska utmaningar får sämre livsmöjligheter sett till skolresultat, utbildningsnivå och möjligheter på arbetsmarknaden, liksom när det gäller hälsa och levnadsvanor. Segregation får också konsekvenser för det demokratiska deltagandet och risken att hamna i eller drabbas av kriminalitet.

- **Områdesnivå**

I områden där många har hög utbildning och höga inkomster har invånarna ofta bättre förutsättningar att få sina rättigheter och behov tillgodosedda än invånarna i bostadsområden där det finns socioekonomiska utmaningar. Människors möjligheter att ställa krav på offentlig och kommersiell verksamhet i sitt bostadsområde samt på sina barns skolor och kvaliteten i barnens utbildning påverkas av utbildningsbakgrund, ekonomiska villkor och kontaktnät.

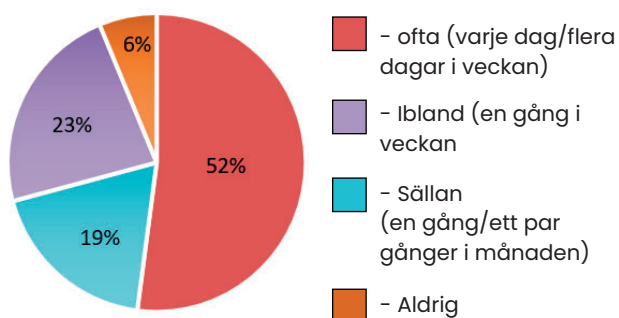
- **Samhällsnivå**

Segregationen påverkar hela samhället negativt. Ett samhälle där människor känner gemenskap och tillhörighet och där de upplevda avstånden mellan olika grupper är små, har goda förutsättningar att hänga samman. Social sammanhållning handlar om att människor känner att de ingår i en gemenskap, har tillit till varandra och förtroende för samhällets institutioner.

I ett samhälle som har koncentrationer av människor med likartade bakgrunder och förutsättningar på till exempel arbetsmarknaden och bostadsområden och där skillnaderna i uppväxt- och levnadsvillkor blir för stora, riskeras sammanhållningen. Det kan leda till misstänksamhet, känsla av otrygghet, bristande tillit och samhörighet och ett ökat "vi och dom"-tänkande.

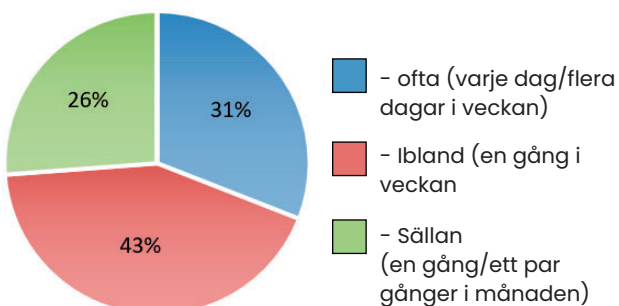
Resvanor

Vi ville veta mer om enkättagarnas resvanor. Hur ofta besöker de Hovsjö centrum eller Södertälje centrum och med vilka färdmedel?

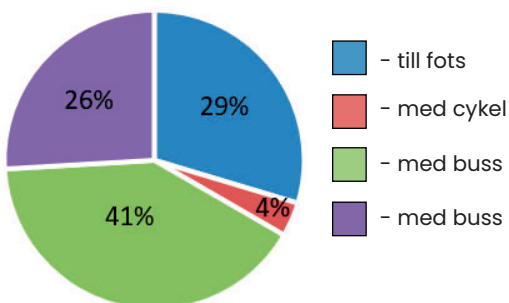
Besöker du Hovsjö centrum?

Antalet som svarande på frågan var 48 personer.

Besöker du Södertälje centrum?

Antalet som svarande på frågan var 42 personer.

Hur tar du dig in till Södertälje centrum?

Antalet som svarande på frågan var 54 personer.

Slutsats: Merparten av de som svarade på enkäten besöker Hovsjö centrum ofta, varje dag eller flera gånger i veckan. Ett fåtal uppger att de aldrig besöker Hovsjö centrum. En majoritet av enkättagarna besöker Södertälje centrum ibland, en gång i veckan och de flesta tar sig in till Södertälje centrum med buss. En väldigt låg andel av de som svarade uppgav att de valde cykeln som transportmedel.

Då det var en väldigt låg andel som svarade på enkäten och flertalet av de svarande inte bor i Hovsjö så behöver redovisningen inte vara representativ för hur de flesta hovsjöbor rör sig. Den låga andelen som valde cykeln som färdmedel kan vara ett resultat av att många som svarade arbetar i stadsdelen eller besöker stadsdelen, det kan också vara ett resultat av att tillgången på cykel i området är låg (frågan ställdes inte i enkäten).

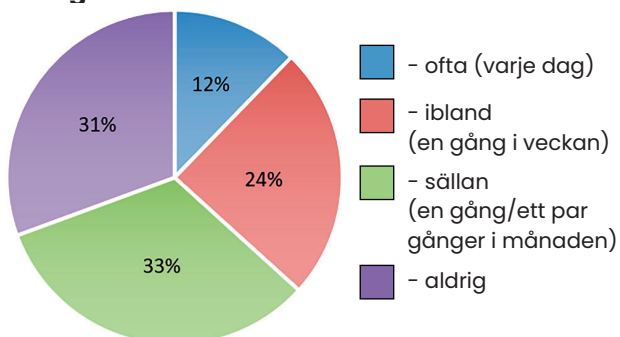

Deltagarna uppgav att de besöker Hovsjö centrum ofta, varje dag eller flera dagar i veckan.

Naturvistelse

Hovsjö är en stadsdel som har god närhet till aktivitet och rekreation i de natursköna omgivningarna. Vi frågade enkättagarna om de vistas i naturen och vad de gör där.

Vistas du i skogen runt Hovsjö, går du ner till Måsnaren eller promenerar du förbi koloniträdgårdarna?

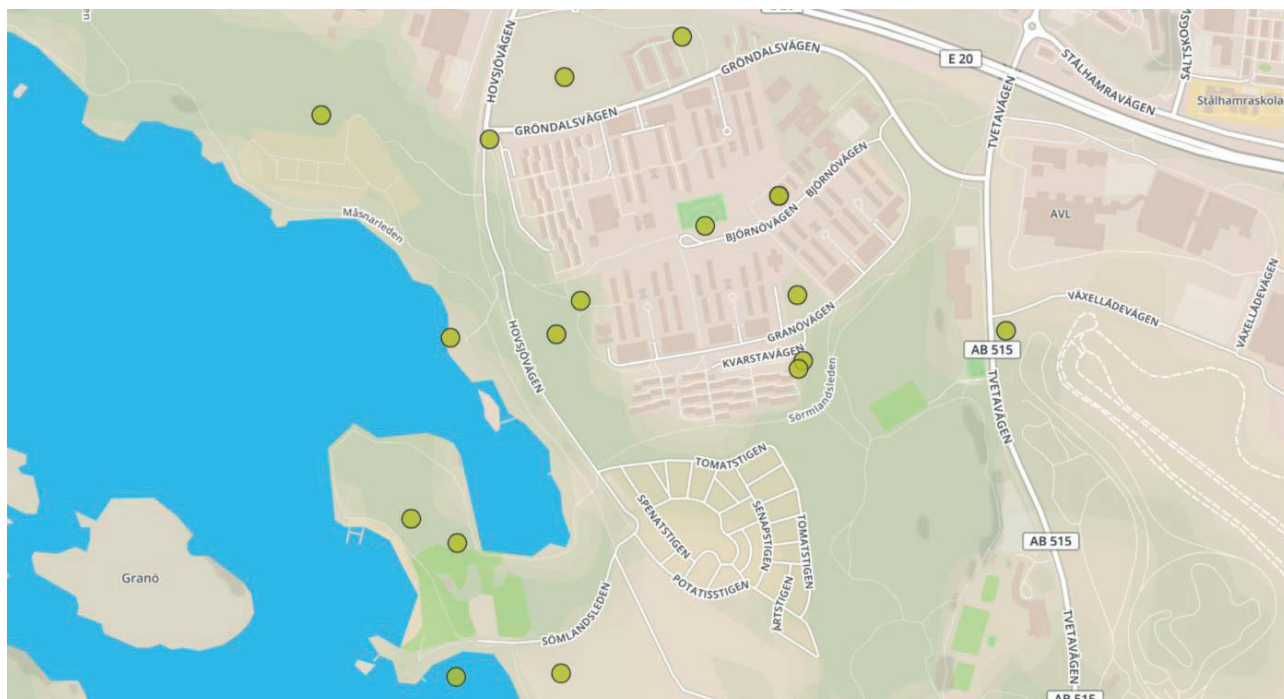
Antalet som svarande på frågan var 49 personer.

De som svarade fick därefter svara på följdfrågor i relation till hur de hade svarat. De som hade svarat att de vistas i naturen fick markera var de brukar vistas på en karta och beskriva vad de brukar göra där.

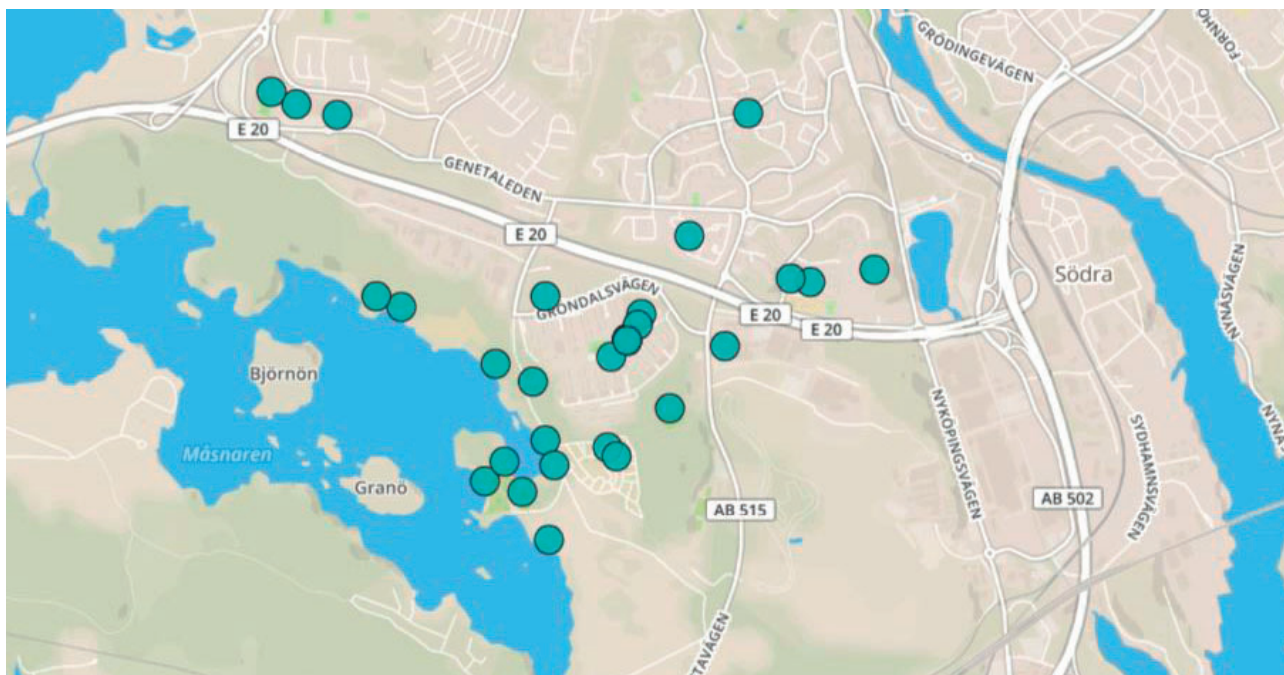
Var i naturen brukar du vara? Vad brukar du göra där?

- Simma, leka med mitt son men behövs mer för barn
- Besöka verksamheten där
- Promenera med hund
- Promenerar med hundarna
- Ta långa promenader
- Promenera
- Promenera
- Promenera, bada, kolla blommor
- Vi går tillsammans med barnen - letar insekter, kollar på naturen, plockar sopor etc.
- Gå förbi när jag är ute på promenad
- Jag brukar Vara med skolan lära sig om naturen och vad löv och träd heter
- Bad
- Rekreation
- Rekreation, picnic
- Cykla
- sitta och fika med familj och vänner .
- Jag brukar plocka svamp
- Snacka

Slutsats: Merparten av de svarade (64%) uppgav att de sällan eller aldrig visats i naturen runt Hovsjö. Av de som uppgav att de vistas ofta eller ibland så beskrevs promenader som den vanligaste aktiviteten, därefter bada (vid Eklundsnäs), vistas med familj och vänner, men naturen som pedagogisk plats för att läsa sig om växter och djur förekom också bland enkätsvaren.

Karta där deltagarna bade markera var de brukar vistas i naturen

Karta där deltagarna bade markera vilka närområden de besöker till Hovsjö.

De som svarade nej ombads svara på varför de inte vistas i naturen och vad som skulle behövas för att de skulle göra det. Bakgrunden till frågorna är att se om de som bor och vistas i Hovsjö ser naturen som en tillgång och använder den eller om åtgärder behöver göras för att förbättra upplevelsen och tillgång till naturen.

Om nej – Varför inte?

- Vet ej
- Tycker inte att det ger mig något.
- Det är inte roligt
- För att jag gillar inte skogen
- Jag tycker att det inte är så roligt i naturen.
- För att jag inte bor i närheten och därför bara kommer i jobbarenden. Dessa utförs inte i naturen i min verksamhet.
- Rädd
- Inte säker på om det är så tryggt. Kommunens rykte i relation till säkerhet är inte det bästa. Är främst osäker på vilka platser man kan besöka och hur man går tillväga. (översatt)

Om nej – Om du inte vistas i naturen, vad skulle behövas för att du skulle börja göra det?

- Inget alls.
- Tid
- Aktiviteter
- Kanske att gå varje dag dit

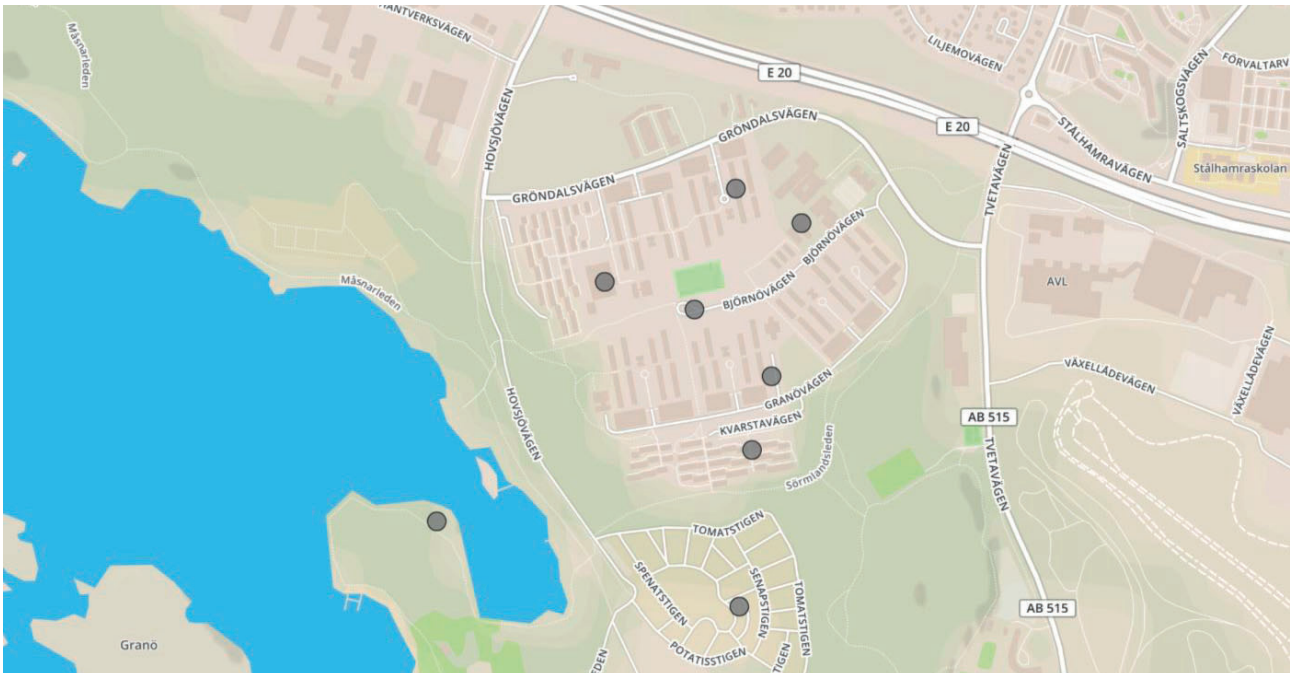
- Det är för mörkt. Bättre o mera belysning.
- Kunskap om hur man går tillväga, hur gör folk? Vad får man göra? Information om detta borde spridas, om möjligt även på engelska. (översatt)

Slutsats: Enkättagarna som svarade att de inte eller sällan besökte naturen gjorde detta dels för att de inte tycker om att vistas i naturen, att det inte fanns något roligt att göra där och några upplevde den som otrygg. För att de skulle börja vistas mer i naturen så föreslogs aktiviteter, mer och bättre belysning samt bättre information om hur man gör när man vistas i naturen – vad får man göra och inte? Särskilda insatser både vad gäller gestaltning, trygghetshöjande åtgärder och information kan behövas för att få fler som bor och vistas i Hovsjö att se naturen som en tillgång till stadsdelen. Om naturen upplevs som hotfull blir den snarare en barriär och begränsar människors rörelser.

ALLEMANSRÄTTEN – ALLAS TILLGÅNG OCH ALLAS ANSVAR

Allemansrätten ger alla människor rätt att röra sig i naturen, att tillfälligt uppehålla sig där och till exempel plocka bär och svamp. Allemansrätten innebär att den som rör sig i skog och mark är skyldig att ta hänsyn till sin omgivning. Det innebär både hänsyn till växt- och djurliv lika väl som till markägare och andra människor i närheten.

Karta där deltagarna bade markera var de brukar träffa sina vänner

Mitt Hovsjö – Det offentliga rummet

Det offentliga rummet är platser dit alla har tillträde. Det är där vardagen utspelas, på gator, parker och torg, där vi ser och möter vänner såväl som främlingar. Det offentliga rummet ska vara attraktiva, tillgängliga mötesplatser för alla invånare i staden.

Vikten av att skapa, utveckla och behålla de mötesplatser som ger socialt mervärde är en viktig del vid förtätning av bostadsområden. Det som dagens boende upplever som kvaliteter är troligt att även framtida hovsjöbor kommer uppskatta. Därför ombads enkätdeltagarna svara på hur de uppfattar det offentliga rummet i Hovsjö. Finns det platser som de gärna visar upp för vänner på besök?

Finns det något som du gärna visar upp för andra i ditt bostadsområde?

- Det finns inte något som man kan uppvisa
- Nej
- Nej...
- Nope
- NEJ!!!!!!!

- Nej.
- NEJ
- Centrala parken!
- Parken. Måsnaren
- Respekt för andra människor och slänga inte skräp på marken
- Ja
- Naturen, utsikten och mina vänliga grannar från hela världen och de vackra träd vi har på och runt vår gård.
- Badhalvön vid Måsnaren. Vårt koloniområde med visning av miljöodlingar och hur man kan vårda naturen.
- Omgivningarna. Löpspår, vid Scania's motionsområde, väster om hovsjövägen, på udden bakom camping och alla spåren vid Tveta motionscentral. Alla vandringsleder som ansluter och går förbi som sörmlandsleden, Måsnarn runt samt Telgeleden. Hovsjö är ett Mecka för vandrings- och löpsugna. Vore bra om kommunen marknadsförde det

DET OFFENTLIGA RUMMET – VÅRT GEMENSAMMA VARDAGSRUM

Offentligt rum är ett begrepp i samhällsplaneringen om platser inomhus eller utomhus dit alla, allmänheten, enkelt har tillträde. Det är där vi ser varandra och möts, det offentliga rummet är stadens eller stadsdelens sociala hjärta. Dit räknas gator, torg och parker men också bibliotek och andra platser vi ofta besöker i vardagen, därför brukar det också kallas för allas vardagsrum. Det offentliga rummet är en viktig plats för social hållbarhet, öppenhet och rättvisa. Alla invånare i staden ska ha lika stor tillgång till det offentliga rummet.

bättre. Såg själv för ett antal år sedan till att kick off för F&S Stockholm joggingsektion förlades till Tveta vandrarhem med diverse löpturer i omgivningarna.

- Eklundsnäsbadet. Lagg inte ned campingen här!!
- Grönområden är trevliga att visa med historia om deras uppkomst etc. En promenad t.ex. till Ekelundnäs som tyvärr har det senaste åren fallit i underhåll och trivsamhet p.g.a ökad husvagnsboende före stranden.

Slutsats: Parken, Eklundsnäsbadet och den intelligande naturen med olika motionsspår lyfts fram som exempel på vad enkätdeltagarna visar upp i bostadsområdet. Men flera svarade också att det inte finns något att visa upp.

Det offentliga rummet är en plats där vi möter våra vänner, grannar och även främlingar, det är en arena för acceptans och tolerans. Att människor vågar vistas i till exempel parken eller på torget är en tydlig markör för stadsdelens välmående. Det offentliga rummen ska vara platser som är till för alla och där alla ska känna sig välkomna oavsett ålder, kön eller funktionsvariation. Det perspektivet har inte alltid funnits med i stadsplaneringen och därför är det viktigt att fånga upp om det är något område som behöver förbättras för att fler ska vilja vistas i de offentliga rummen i Hovsjö.

Finns det något för alla åldrar i Hovsjö? Om inte, vad saknas?

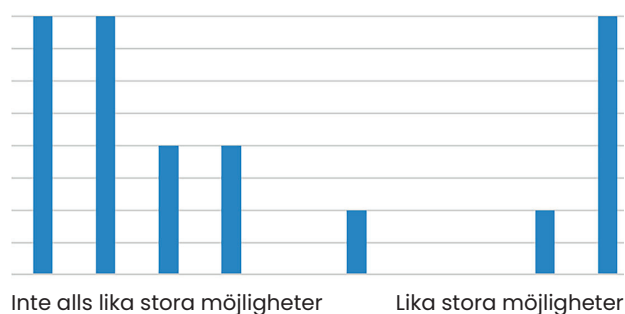
- Saknar Stor lekplats med gunga rutschkana sandlåda och klätterställning och mera "fika" platser
- Lekplatser - gärna större!
- Det finns få aktiviteter för familjer med barn, inga platser som barn tycker om, park med bekvämligheter, det finns för få bänkar vid stranden, det finns busshållplatser utan skydd och det saknas bänkar vid hållplatserna.
- Fler aktiviteter för åldrarna 12-16
- Grillplatser och fler bänkar och bord.
- Fler fikaställen med bord och bänkar, fler sopkorgar, lekställe i centrala parken
- MATSTÄLLE FÖR ÄLDRE.....
- Fotbollsklubb Musik kafé internet kafé Lekpark med personal Kvarterbio Pizzeria Blomsteraffär
- Det saknas en ungdomsgård för ungdomar.
- Finns fritidsgård men är väldigt begränsad för vissa åldrar. Skulle behövas en separat ungdomsgård för de som är äldre. Fritidsaktiviteter för de såsom motorcross, fotboll mm. Något som både unga och äldre kan delta i och försöka få en sammanhållning.
- Finns det något speciellt för personer som lämnat tonåren?? Förutom naturpromenader i omgivningarna. Finns det något för oss etniska svenskar?? Gott om kyrkor om du är assyrier/syrian kopter eller vad?

- det finns kanske för alla åldrar men inte i alla språk
- Kultur. Det finns inget stället att gå och ta del av kultur i form av teater, konserter, utställningar och dylikt. Det är också dåligt att det inte finns någon vårdcentral i hovsjö
- Ställen att samlas vis i stället för i centrum.
- Vet ej men jag är jätteglad att vi fått ett bibliotek.
- Kan inte svara.
- Vet inte.
- Vad finns? Alltså.. allt saknas.. en rimlig affär, ett matställe som har någon form av kvalitet och inte bara billigt öl och smuggelsprit, service i stort alla former,
- Det finns mycket för barnen son så men jag misstänker att folk som bestämmer har inte tillräckliga bakgrundskynskaper om vad undomarna vill göra. Efterlyser någon typ av ungdomssamverkan med ungdomarna för att hitta de rätta vägarna. Samma sak faller nog för de äldre också. Den relativt nya Telje Hovsjö bör nog lägga mera intresse för dessa frågor.

Slutsats: Flera av de som svarar lyfter att det saknas platser för barn och ungdomar, lekplatser och fritidsgårdar. Men det skulle även behövas aktiviteter och platser för unga vuxna och äldre menar enkätdeltagarna. I den fortsatta planeringen och i gestaltungsprocessen för utvecklingen av de offentliga rummen skulle fler behöva komma till tals för att säkerställa att olika åldersgrupper ska kunna vistas i och få glädje av Hovsjös offentliga ytor. Insatser som inte behöver planändring kan göras utanför planeringsprocessen.

Har män och kvinnor och andra lika stora möjligheter att använda det offentliga rummet?

Deltagarna kunde svara på en 10-gradig skala mellan 1-5 där 1 är inte alls lika stora möjligheter och 5 var lika stora möjligheter.

Antalet som svarade på frågan var 18 st.

Hur kan det bli mer rättvist?

- Meddela vart den offentliga rummet är och vad man kan göra där.

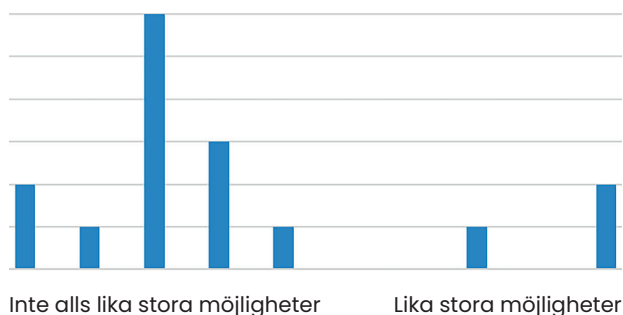
- Aldrig varit där så vet inte
- Tycker faktiskt det är väldigt rättvist och jämställt
- Låt tjejer ta mer plats både i föreningslivet och när det gäller idrott.
- Mer fokus att få till aktiviteter för fler behov det saknas så mycket....
- För många "gång" som ex står utanför en lokal/butik, så äldre drar sig för att gå dit. Det känns inte tryggt.
- Se till så att ställen där folk främst ungdomar umgås, att det finns vuxna som ser till att inte unga kilar tar över platsen med sin tuffa gergong och osköna förhållnings-sätt. Att erbjuda tjejer aktiviteter och platser som tjejer och kvinnor vill ha.
- Mera o bättre butiker. Det som är bra är att vi har förskolor, grundskola, apoteket, bibliotek, vårdcentralen o kyrkan. Lite mer butiker till allas intresse.
- Rättvist och rättvist... alltså centrum är ett tillhåll för påverkade individer och tillhör man inte den gruppen så bör man undvika centrum efter 18.
- Det patriarkaliska systemet från mellanöstern måste brytas, överbevakningen av flickor/kvinnor stör deras möjligheter att på samma villkor delta i arbetet att förbättra Hovsjö. I det arbete måste man få de ortodoxiska samfundet med som påverkare.

Slutsats: Av de som svarade så upplevde de flesta att tjejer och kvinnor inte hade samma möjligheter att använda det offentliga rummet som killar och män. De förslag som kom fram för att göra det offentliga rummet mer rättvist var att låta tjejer ta mer plats och se till så det finns fler aktiviteter för tjejer och kvinnor. Det efterlystes också en ökad vuxennärvaro för att få mer trygghet i centrum och kring torget.

En ökad satsning på aktiviteter och platser för kvinnor behövs i den fortsatta planeringen för att öka deras möjligheter att ta plats i det offentliga rummet i Hovsjö. Underlaget från webbenkäten är inte stort och kan därför inte ses som representativt, men tillsammans med resultatet från fokusgruppsdialogen med unga tjejer vittnar den ändå om att unga tjejer och kvinnor behöver konsulteras för att ta plats i den fortsatta utvecklingen av Hovsjö.

Hur upplever du tillgängligheten i Hovsjö? Har personer med nedsatt rörelseförmåga, som exempelvis sitter i rullstol eller går med rullator och personer med nedsatt syn lika stora möjligheter att använda det offentliga rummet?

Deltagarna kunde svara på en 10-gradig skala mellan 1-5 där 1 är inte alls lika stora möjligheter och 5 var lika stora möjligheter.

Antalet som svarade på frågan var 16 st.

Hur kan det bli mer tillgängligt?

- Var finns det offentliga rummet i Hovsjö?
 - Aldrig varit där så vet inte
 - Bättre gångvägar för rörelsehindrade oftast finns trappor men de är mycket branta och det krävs långa omvägar att ta sig fram...
 - Hela området är nog inte kartlagd förhandikappade. Området är kuperad vissa delar och där kan ev, göra förbättringar i framtiden
 - Börja med att rusta upp centrum
 - Bättre kommunikationer till badplatsen.
 - Transporter och bestämda tider på dygnet.
 - Säkerhet på parkeringen Säkerhet på lagenhet Behöver mer belysning mitt Hovejö Behöver kamera
 - Miljön kan ibland verka skrämmande och personer kan vara rädda att gå ut pga det. Ett levande centrum med människor som rör sig mer, inte bara samlas där.
- Fysisk miljö, ojämnt underlag, trasiga vägar/trottoaren gör det svårt att vara självständig. Belysning. Det är ofta mörkt på t ex parkeringsplatsen, vilket gör det skrämmande

Slutsats: Merparten av enkättagarna svarade inom det nedre spannet på skalan, att det inte alls var lika stora möjligheter eller begränsade möjligheter för människor med funktionsnedsättningar att använda det offentliga rummet i Hovsjö. Bland förslagen om hur Hovsjö kan bli mer tillgängligt nämns förbättringar för framkomlighet till viktiga målpunkter så som centrum och badplatsen genom bland annat upprustning av gångvägar, förbättringar av idag ojämnt underlag, förbättrade kommunikationer och bättre belysning. Behov av trygghetsåtgärder beskrivs också bland kommentarerna.

Hovsjö ligger uppe på en höjd och omgivningarna är starkt kuperade på vissa håll vilket kan göra det svårt för att skapa tillgängliga lutningar då naturen inte alltid är tillgänglig, men förbättringar kan genomföras inom många områden. Förbättrat underlag, se över utformning på alternativa vägar om det finns möjlighet att göra de mer gena eller mer trivsamt utformning, bättre underlag som

underlättar framkomlighet, sätta upp ledstänger där det är brant, belysning och säkerställa att tillgängliga platser finns är exempel på sätt som kan göra Hovsjös offentliga rum mer tillgängliga så de kan användas av fler!

Finns det någon plats som du upplever som otrygg?

Enkättagarna ombads markera på en karta en plats eller platser (de fanns ingen begränsning i hur många platser du kunde markera) som de upplever som otrygga. Därefter gavs de möjlighet att svara bland förvalda alternativ på varför de upplevde den som otrygg. Resultaten presenteras utefter vilka alternativ som förekom oftast.

Varför upplever du den som otrygg?

- Hotfullt
- Skräpigt
- Mörkt
- Lite av alla
- Belysning saknas
- Trafiksituation
- Gångväg/cykelväg saknas
- Aldrig varit där så vet inte

Slutsats: De flesta markeringarna pekade ut Hovsjö centrum och i synnerhet torget som en plats som de upplever som otrygg. På frågan om varför var det alternativet att den upplevs som hotfull som hade fått flest svar. Därefter skräpigt och mörkt. Att många människor rör sig i den offentliga miljön är ett gott betyg på omtyckta platser och trygg närmiljö i en stadsdel. Utformningen av offentliga rum är viktigt när vi väljer var vi ska bosätta oss, närhet till trygga, vackra och innehållsrika miljöer bidrar till ett

bättre vardagsliv. Att Hovsjö upplevs som otrygg kommer upp flera gånger bland enkätsvaren och även i fokusgruppsdialogerna. Insatser för att få boende och besökare i Hovsjö att känna sig trygga behövs omgående. Att förbättra den fysiska miljön kan bidra med viss förbättring, men fler åtgärder inom olika områden kan behövas för att långsiktigt förbättra upplevelsen av den offentliga miljön och i synnerhet få fler att känna sig trygga i såväl Hovsjö som Södertälje.

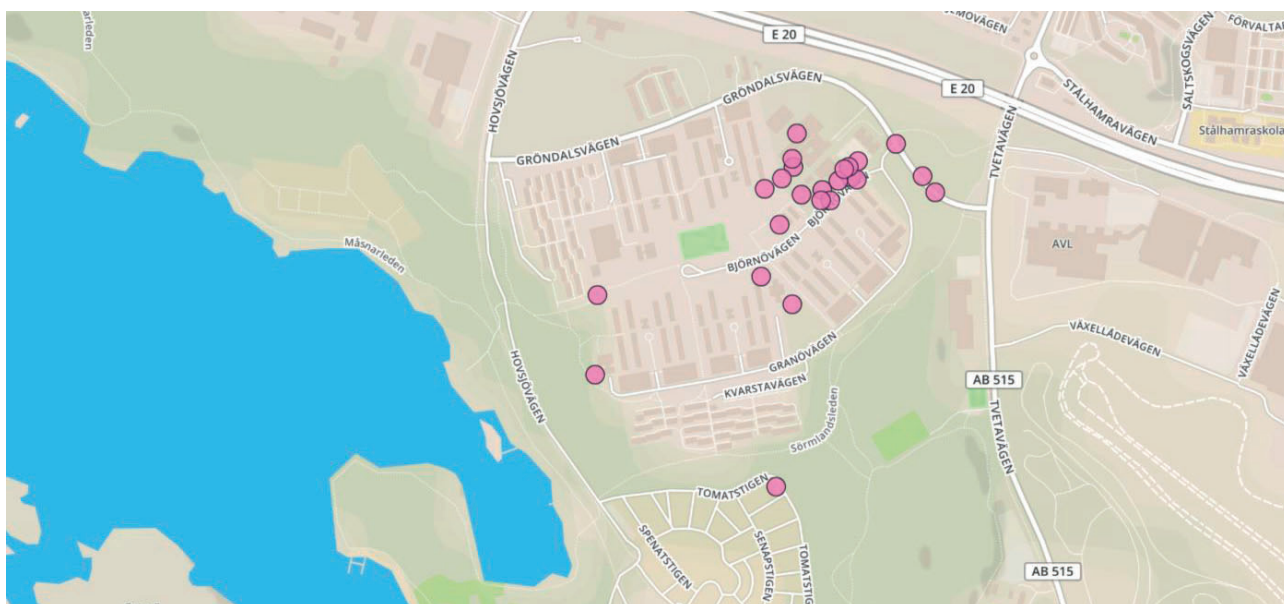
TRYGGHET

Det är skillnad mellan säkerhet, som handlar om den faktiska risken att utsättas för brott eller ordningsstörningar, och trygghet, som är en subjektiv känsla av hur denna faktiska risk upplevs. Upplevelsen av att en plats är trygg eller otrygg betyder inte nödvändigtvis att platsen är säker eller osäker att vistas på.

Vad som upplevs tryggt eller otrygt beror dels på människors egna erfarenheter men också på rykten om platsen, dess fysiska utformning och kontakten med omkringliggande miljöer. För väldigt många människor påverkar belysning, träd, buskar, klotter och närhet till andra människor huruvida en plats upplevs som trygg eller inte. En plats som upplevs otrygg kan vara säker och relativt ofarlig att vistas på, men känslan av otrygghet skapar obehag hos människor.

Generellt sett är kvinnor, barn och äldre grupper som i större utsträckning upplever otrygghet i den offentliga miljön, framför allt då det är mörkt.

Det är inte ovanligt att det finns en intressekonflikt mellan trygghetsaspekten för människor och djur- och växtlivs behov och välbefinnande.

Karta där deltagarna bade markera vilka platser som de uppfattade som otrygga.

Nedskräpning är ett stort problem i Hovsjö där både smått och stort dumpas i naturen, både inom offentliga ytor eller på privat mark.

Nedskräpning bidrar till människors upplevelse av otrygghet, särskilt barn påverkas negativt av nedskräpning

Mitt Hovsjö – Bäst, sämst och var finns det potential?

Deltagarna ombads markera vilka platser i Hovsjö som de hade som favoritplatser, vilka platser som de tyckte minst och vilka platser som de ansåg hade potential om de fick utvecklas, områdets oslipade diamanter.

Bästa platsen

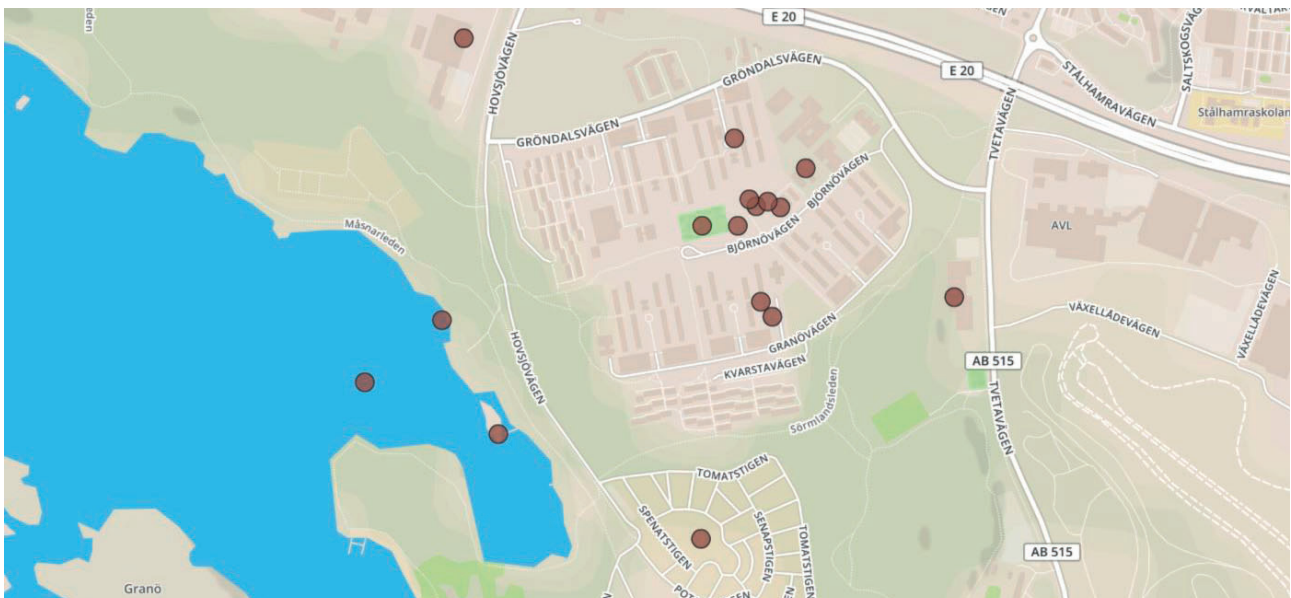
På kartan nedan redovisas de platser som enkätdeltagarna ser som sina favoritplatser, den bästa platsen.

Varför är den det?

- För man kan in till olika affärer i stan
- Den är bästa platsen eftersom att mina vänner och jag bor i Södertälje och det är lättare att se varandra då
- För att är bra
- Puben, samligstället. Men endast öppet till kl 01, skulle vara lov att ha öppet till kl 02 iallafall ,året runt (ändrat till svenska å, ä och ö)
- Utgångspunkt för härliga motionsrundor i skön natur
- Därför att jag sommardag bor i min kolonistuga och är medlem i koloniföreningen med aktiviteter. Njuter av att vistas på lotten och kunna odla miljövänligt.
- Här är det tryggt med vuxna som känner elever och deras familjer. Sedan många år tillsammans

- Folk samlas och finns utrymme för att skapa gemenskap för både unga och vuxna.
- Öppet och ljus och människor brukar ofta promenera där
- Öppet. Sommardag är det trevligt att se folk i olika åldrar i parken.
- Öppet, grönt,
- Fin park där finns fontänen också-
- Vacker och ren (översatt mening)
- Mitt hem
- Mitt Hem
- Hemma !

Slutsats: Hovsjöparken som ligger centralt i området, stranden vid Måsnaren, Bollhallen och den egna bostadsgården är några exempel som lyfts fram av enkätdeltagarna som Hovsjös bästa platser. Det är allra flest markeringar i Hovsjöparken. Parken pekas ut som en trygg plats där hovsjöbor samlas för gemenskap och det ges möjlighet att se människor i olika åldrar som vistas i parken och träffa vänner. Öppenheten och fontänen är exempel på kvaliteter som anges. Det är tydligt att den centrala parken behöver värnas om i en framtida utveckling av området. Att många pekar ut den egna bostaden, bostadsgården eller kolonilotten som favoritplats är positivt sett till att man trivs i det egna hemmet och täppan, även om frågan avsåg en mindre privat plats i närmiljön. Frågan hade kunnat formuleras mer tydligt för att få in svar om den mer publikt tillgängliga omgivningen som kommunen hoppades få ett bättre kunskapsunderlag om. Det var inte så många som hade svarat på frågan, vilket kan bero på att frågan kom sent i enkäten. Information hade kunnat vara tydligare om förväntad tidsåtgång för deltagarna och likaså att man kunde återgå till sin enkät, förutsatt att man använde egen dator eller mobiltelefon.

Karta där deltagarna bade markera sin favoritplats.

Sämsta platsen

På kartan nedan redovisas de platser som enkättagarna tycker minst om, den sämsta platsen i Hovsjö.

Varför är den det? Hur kan den bli bättre?

- Behöver mera trygghet i hela Hovsjö så är svårt att ange plats eller vad som behövs.
- Nedgången, skräpigt, trista byggnader. Mindre betong, mera grönt, trevliga bänkar och andra låga byggnader.
- Hovsjö centrum är inte vackert och det är stökigt. Mycket poliser
- det samlas folk som gör att det blir hotfullt. någon som bevakar området
- Ungdomar som gömmer sig och skapar otrygghet för samtliga boende. Riva byggnaden.
- För att det är otrevligt där och i sodalaskolan. Jag vet inte
- det är bara växter och träd. Att plantera fina blommor eller ha stora blomkrukor, bygga lekplaster samt bänkar och bord.
- För det finns inte trygghet. Genom bättre bevakning och kontroll
- Oroligt, dåligt upplyst. Fler butiker, bibliotek mm så att boende rör sig runt centrum
- Ungdomar som beter sig konstigt och hotfullt mot andra boenden. Mer poliser, väktare och samhällsaktörer
- Man borde stanna all trafik in till Hovsjö vid vårdcentralen, där kan alla parkera. Detskit att komma hem från jobbet kl 24 och det är en massa bilar med ungdomar som står vid pizzerians parkering (ändrat till svenska å, ä och ö)
- Själva centrum samlade personer med olika kulturella/ personliga åsikter och kan bli en "krutburk" ibland. Ofta är

det ungdomar, mindre åriga hetsas av de äldre upp till 30 år genom att försöka vara falska förebilder. Det finns "yrkeskriminella" grupper som de yngre ser som idoler och riskerar att de yngre följer med. Flera vuxna grupper ute på kvällarna speciellt helger, Väktare som cirkulerar etc. Sk. nattvandrarerna tycks ha blivit mindre i antal och syns mera sällan. Ökning av vettiga grupper som har området under utsikt. Polisen har visst lokal i Huben men syns väldigt sällan i området.

- Hit går man ju heller aldrig, mörkt o hotfullt
- Mörkt och mycket mer skog där. Mer lampor och ta bort mer träd och buskar
- otrevlig och osäker vägskorsning. Rondell

Slutsats: De områden som markeras av enkättagarna är främst i anslutning till Hovsjö torg, längs med Sörmlandsleden, söder om Granövägen och vid stråket ner mot Måsnaren från Hovsjöparken. Flera kommentarer nämner otrygghet och hotfull stämning, brist på belysning, och brist på underhåll av omgivningarna som skäl till varför platserna upplevs som sämst. Önskemål om ökad vuxen närvaro eller samhällsnärvaro lyfts fram som förslag på att motverka den otryggheten, mer belysning och omhändertagen miljö föreslås också som förbättringsåtgärder för en trevligare miljö. Att förbättra den fysiska miljön kan bidra med viss förbättring, men fler åtgärder inom olika områden kan behövas för att långsiktigt förbättra upplevelsen av den offentliga miljön och i synnerhet få fler att känna sig trygga i såväl Hovsjö som Södertälje. Att göra åtgärder i utemiljön är relativt enkla och snabba åtgärder som strukturplanen kan behandla, att förändra och förbättra beteenden som upplevs som hotfulla mellan olika åldersgrupper och motverka kriminell närvaro kräver andra åtgärder än vad stadsbyggnad kan hantera.

Karta där deltagarna bade markera vilka platser som de uppfattade som den sämsta platsen

Potential – finns det en plats som skulle kunna bli riktigt bra?

På kartan nedan redovisas de platser i Hovsjö som enkät-deltagarna anser har potential att kunna bli riktigt bra!

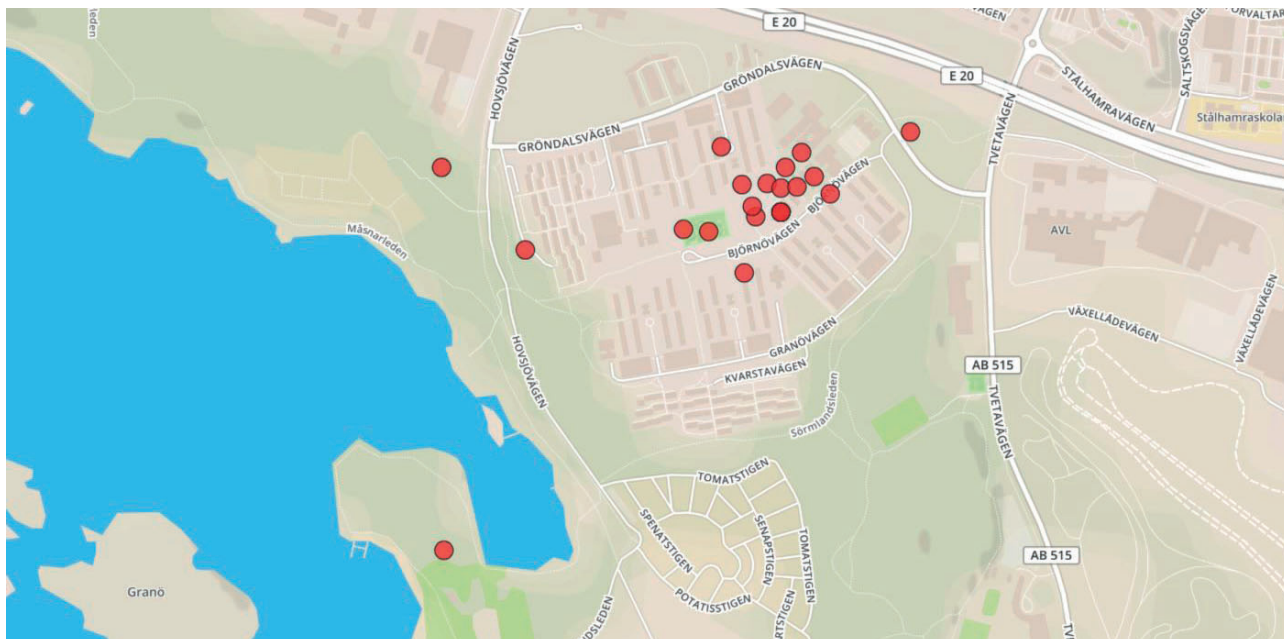
Vad behöver göras?

- Öppna upp mot Måsnaren
- Arrangerade aktiviteter för alla åldrar. Vandringar, lekområde, midsommardans med barnaktiviteter. Sköta minigolfbanan att användas
- Parken emellan Björnövågen och Gröndalsvägen kan bli en mötesplats för alla i samförstånd. Det ordnas redan vis-sa "happening" där. Estraden där har rivits men nån typ av fast arrangemang kunde höja den allmänna stämningen och ge en möjlighet till olika kulturer mötas och lära sig av varandra. Mycket av stöket beror ofta på okunskap av de andra sederna
- Fler bänkar med grillplatser, samt att man skulle kunna få dricka alkohol när man sitter o grillar, att man ex kan söka om det i förväg (ändrat till svenska å, ä och ö)
- Att det finns verksamhet som använder och bedriver aktiviteter årligen på konstgräsplanen
- Bättre skötsel av grönområdet mitt i. Parkbänkar mm
- Modernisering, tryggare (översatt)
- Centrum kunde man bygga inn med tak, puben kunde få en takerass då solen går bakom stora träd o hus.
- CENTRUM!!! Privatvårdarna måste ta sitt ansvar!
- kan bli det! Måhända kan centrum rivas och byggas upp lite vackrare. Gamla Hovsjöskolan är ingen skönhet särskilt inte barackerna, inte heller de kommersiella loka-

lerna. En bra mark och byggnadsplan kan lyfta området. Det finns ganska gott om mark mellan Hovsjö förskola och vårdcentralen Jag är inte bilägare men det verkar saknas trygga parkeringsplatser/garage för bilister.

- Rondell med övergångsställe.
- Behöver mera trygghet i hela Hovsjö

Slutsats: De flesta markeringarna är vid Hovsjö centrum och Hovsjöparken som platser med potential. Ett förslag på förändring för Hovsjö centrum, bortsett från att fastighetsägare ska ta ökat ansvar för skötsel är att bygga om eller riva och bygga upp något nytt som kan stärka området. För Hovsjöparken föreslås bättre skötsel, att det bedrivs aktiviteter på konstgräsplanen året runt för ökad användning och att det ska finnas fler parkbänkar och grillplatser. Andra förslag syftar till att öppna upp mer mot Måsnaren och att det kan finnas fler arrangerade aktiviteter för alla åldrar. Flera markeringar har också gjorts med samma budskap om att det behövs mer trygghet i hela Hovsjö. Hovsjö centrum och Hovsjöparken är två platser som är väldigt viktiga för stadsdelen. Hovsjö centrum har främst pekats ut som en otrygg och oattraktiv miljö medan Hovsjöparken lyfts som en plats många uppskattar, samtidigt har båda platserna utvecklingspotential. Hovsjö centrum kan bli en bra, trygg plats och Hovsjöparken kan bli ännu bättre, där en bättre kontakt med Måsnaren kan ge mervärden för Hovsjö i stort. Även här lyfts behovet om trygghetsstärkande åtgärder i hela Hovsjö fram som en potential för området, likaså specifika åtgärder för tryggare trafik.

Karta där deltagarna bade markera vilka platser som har potential att kunna bli riktigt bra

Mitt Hovsjö

– Min bostad, bostadsgård och bostadsområde

De enkättagare som var boende i Hovsjö gavs möjlighet att svara på några frågor som handlade om deras bostad, bostadsgård och bostadsområde. Vad de uppskattade och inte uppskattade med sin bostad, bostadsgård och sitt bostadsområde.

Positivt om Din bostad:

- Inget
- INGET
- Min inredning
- min man och mina barn
- Stora
- Storlek
- Rymlig, gedigen
- Stor yta och välplanerad lägenhet.
- Stort, eldstad högt i tak direktutgång till grön innergård, vackra material.
- Ljusintaget, bra planlösning i 3-rummarna,
- Bra planerad 2:a med lugnt och vackert läge, ny hiss, välstädat tryggt, varmt. Rimlig månads kostnad.
- Jag tycker att min bostad är väldigt bra och trots mycket förutom att det behövs städning i trapphuset osv.
- Ljuset och planlösningen
- Fräkt och ljust,
- uppvärmningsanläggningen (översatt)
- Bostadsrätt, Bastu, fin innergård
- Att det är en bostadsrätt. Tämligen tyst omgivning
- bra grannar. inga problem
- trappen är tyst
- Vistas sommartid när kolonin är öppen.

Negativt Din bostad

- Inget.
- kallt
- KALLT INNE
- Värmen
- Det drar från fönsterna, vattnet i duschen är kallt och man hör ut i trapphuset.
- Kallt kallt och kallt Samt väldigt lyhört

- Lyhördhet, gammalt och slitet både i lägenheten och trapphus.
- Ljudisoleringen är dålig.
- Städning i trapphuset
- Hög hyra, städningen på porten, kvaliteten på renoveringarna,
- Behöver rengöras och renoveras, ser slitet ut, behöver rengöras invändigt (översatt)
- Smoste
- källarlamporna börjar lysa först när man gått in i källaren. vill att lamporna ska lysa innan man går in. det är obehagligt.
- Att månadsavgifterna höjs hela tiden.
- ej så vackra byggnader
- Saknar bra, miljövänligt avlopp.

Summering: Enkättagarna som bor i Hovsjö uppskattade bland annat storleken, planlösningarna och ljusintaget i de egna bostäderna. Lyhördhet, kallt inomhusklimat och renoveringsbehov är några exempel på vad deltagarna såg som brister i den egna bostaden.

Bostadsgård med odling

Positivt om Din bostadsgård

- Inte mycket som är bra
- INGET
- Ingenting
- vet ej
- Finns ingen gård till min bostad
- har ingen
- är ok
- den ar bra.
- Bra miljö.
- Ganska välskött
- Bilfri gata med fina träd
- Att det är omhändertagen rätt så bra
- Odlar och ta hand om fåglar och naturen.
- Grön och lummig trädgård
- Bra, vi har lekparken för barn
- plats för barn (översatt)
- Bra grannar, liv och rörelse, trygghet, matlivsbu-
tik vid rondellen
- Jag bor i en av bostadsrättsföreningarna gården
- Hyra

Negativt om Din bostadsgård

- Inget.
- Skräpet och att inget görs för att få ordning på det. Många verkar ha idéer men när det miss-
lyckas så blir det platt fall. Följ upp! Anmäl!
Tycker att de så kallade portvakterna och andra
av TBs personal skulle anmäla saker de borde se
är fel.
- Mycket dåligt vid sopstället, behövs fler sittbän-
kar
- bilar, soporna läggs bredvid nerkastet
- Skräpigt och tråkig lekplats samt inga pappers
korgar
- SKRÄPIGT & SOPOR & RÅTTOR
- brist på medborgaransvar (översatt)
- fåglar som skitar ned. Borde ske en omfattande
avskjutning av främst förorenande duvor.
- Belysningen är lite. Sen förstår jag inte varför
vissa lampor är gröna. Vad ska man se med grön
belysning?
- För mycket träd och buskar
- Det finns ingen bostadsgård, vilket i sig är dåligt.
- Verksamheten har ingen utegård, många passe-
rar.
- Det finns inget för barn
- Att det är inte finns tillräckligt med sittplatser
eller bänkar ute.
- Mensör
- Upp till mig som lottägare att sköta.

Summering: Det som uppskattas med den egna bostads-
gården är när det är omhändertaget, bilfritt och plats för
barn. Det var flera som inte upplevde att det fanns något
positivt med den egna bostadsgården. Nedskräpning,
avsaknad av papperskorgar, brist på medborgaransvar
och för få sittplatser var exempel på vad som upplevdes
som negativt med den egna bostadsgården. Nedskräpning
är ett stort problem generellt i Hovsjö, det pekas ut både
inom offentliga ytor och privata.

Allmänt gångstråk passerar genom bostadsgårdarna

Positivt om Ditt bostadsområde

- Det är okej men skulle kunna bli bättre
- Jag trivs i "min" del av Hovsjö. där jag nu bott i 15 år.
- Socialt och trevligt.
- Gemenskap, trygghet, nostalgi, bra grönområden
- Öppet och nära naturen
- GRÖNOMRÅDET
- grönytor centralt. omgivande motionsspår, vandringsleder mm
- Parken och fotbollsplan
- apotek, centrum, vard central, ATM machine, bibliotek
- För mycket träd och buskar. För stora, man borde kapa ner så att man öppnar mer upp ner till Måsnaren
- Saknar ett centrum med affärer.
- centrum. bra med vårdcentral och affärer. huben är bra
- mataffär, fik, restaurang, kulturell verksamhet, konstnärliga utsmyckningar, naturområden
- Stadsmiljö
- Nära till centrala Södertälje och kollektivtrafiken
- Hövsjö
- Umgänge, odla, vårda området ur miljösynpunkt.
- Gemenskap i Föreningen.

Negativt om Ditt bostadsområde

- Centrum.
- Dåligt och gammalt centrum. Centrum behöver renoveras, och fixas, det behövs böter till dom som slarvar med sopor,
- Centrum och emellanår snöröjningen på gångvägar och trottoarer.
- Ett förslummat centrum. Diverse underliga butiker med ännu underligare sortiment. När jag flyttade hit fanns det en konsumbutik och en Icabutik. Handlar ytterst sällan i de butiker som finns här. För lite polispatrullering. Finns enligt uppgift ett poliskontor men enligt dem själva hålls det öppet 1 tim/vecka!!! De hinner väl knappt öppna förrän det är dags att stänga. Underhållet av Granövägen är under all kritik förefaller som om det sedan området byggdes bara ha lappat och lagats sporadiskt. Borde även skapas en rondell i korsningen Gröndalsvägen/Tvetavägen för säkrare och smidigare trafik. För lite bostadsrätter. Omvandla fler fastigheter till bostadsrätter. Gärna hela området.
- Verksamhet belägen i centrum, blir ofta oroigt på eftermiddagarna främst den varma årstiden, när bussarna till Hovsjö centrum kommer.

mer. Folk samlas och det kan ibland verka hotfullt med grupperingarna som blir. Förstörelse förekommer i form av klotter och stenkastning.

- Ungdomar och i centrum kiosk han spelar på sommar högt musik
- Det är ofta polisbilar i området. Man blir orolig.
- För få bänkar att sitta på. Cykel/gångbanor runt området är undermåliga, inget gjorts sen de anlades. Fullt av gropar, bl.a. beroende trädens rötter som slingrar sig under asfalten.
- Skräpigt och tråkig lekplats samt inga papperskorgar. Samt otryggt med ungdomarna som åker mooeder 4hjulingar och stör
- Färre möjligheter att gå ut på helgerna, det är färre bussar, saknas bankomat och banker, ingen variation av affärer (översatt)
- Samma som ovan
- Att det är smutsigt.
- Att det är långt i från naturen
- Bro
- Gemensamma åtgärder genom Föreningen
- Dyr parkering. Stor billed rakt genom staden. Bör kunna bebyggas och förtätas istället. Företrädesvis med hyresrätter i trä!!! Fler butiker med ekoalternativa produkter.

Summering:

Det är gemenskapen, att det är ett socialt område med bra grönområden och park samt funktioner i centrum som de boende upplever som positivt i sitt bostadsområde. Det som inte uppskattas är centrumet, som beskrivs som gammalt och slitet, likaså nämns bristande underhåll på vägar och gång- och cykelbanor.

Slutsats

Även om det har varit få som valt att svara på enkäten så har de som svarat bidragit med värdefulla synpunkter och inspel till strukturplanen och det fortsatta planeringsarbetet. Vissa synpunkter har bidragit med ny information medan andra bekräftat iakttagelser och slutsatser från inventeringar och stadsbyggnadsanalyser. Vid fortsatt arbete är det dock viktigt att ha i åtanke att det inte är en majoritet som har deltagit och därför är det viktigt att fortsätta arbeta med delaktighet för ökad möjlighet till påverkan och transparens i stadsbyggnadsprocessen.

Samhällsbyggnadskontoret, Södertälje kommun

Nyköpingsvägen 26, 151 89 Södertälje • 08-523 010 00 (vxl) • sbk@sodertalje.se • www.sodertalje.se